

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/114/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420201251
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1420201251.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Patrície Železníkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX, obidvaja bytom u matky, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: matka - Q.. J. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. údolie XX, XXX XX O., zastúpená Advokátskou kanceláriou Lanikova Group, s.r.o., so sídlom Grösslingová 8, 811 09 Bratislava, IČO: 36 858 439 a otec - Q.. V. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX O., zastúpený Mgr. Dášou Brezovan, advokátkou, so sídlom Grösslingová 50, 811 09 Bratislava, IČO: 52 893 103, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava IV, Hanulova 9/A, 840 11 Bratislava, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/62/2020-105, zo dňa 22.03.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne upraviť jeho styk s maloletými deťmi V. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX, bez prítomnosti matky na každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každý kalendárny týždeň v stredu od 17.00 hod. do 18.30 hod., počnúc dňom nariadenia neodkladného opatrenia s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletých detí bude vchod do O.áhrady v S. B. a matka bude zviazaná k povinnosti maloleté deti na styk riadne pripraviť.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 2, § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Po oboznámení sa s návrhom otca, vyjadrením Okresnej prokuratúry Bratislava IV a vyjadrením matky došiel k záveru, že aktuálne nie je daná nevyhnutná potreba úpravy pomerov v rodine, nakoľko otcovi je poskytnutá ochrana na zachovanie jeho vzťahu s maloletými deťmi prostredníctvom nariadeného neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/5/2020-81 zo dňa 26.08.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/260/2020- 176, zo dňa 14.10.2020 (vykonateľné dňa 27.08.2020, právoplatné dňa 22.10.2020). Poukázal na to, že samotná existencia právoplatného a vykonateľného rozhodnutia o dočasnej úprave styku otca s maloletými deťmi spôsobuje absenciu potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Konštatoval, že otec nepreukázal súdu takú zmenu pomerov (pracovná zmluva, na základe ktorej bude vykonávať novú prácu, či vhodné bytové podmienky pre styk s maloletými deťmi po presťahovaní), ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodnej úpravy, preto nezistil nové skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné rozhodnúť v zmysle návrhu otca. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za nedôvodný a nespĺňajúci podmienky naliehavosti veci a potreby bezodkladného a okamžitého zásahu súdu.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne, ktorý navrhol napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a upraviť jeho styk s maloletými deťmi bez prítomnosti matky, na každý nepárny týždeň kalendárneho roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý párny kalendárny týždeň v stredu od 17.00 hod. do 18.30 hod. s miestom odovzdania a preberania detí na neutrálnej pôde, napr. pri vchode do botanickej záhrady v S. B.. Matke žiadal uložiť povinnosť maloleté deti na styk riadne pripraviť. Mal za to, že sú splnené podmienky naliehavosti a bezodkladnosti úpravy pomerov, keďže matka maloleté deti zanedbáva, pričom od jeho odlúčenia s maloletými ubehlo viac ako 14 mesiacov, čo je v ich živote veľmi dlhá doba a počas tohto obdobia nebol vo veci samej vytyčený termín pojednávania. Rozsah styku s maloletými považoval za nedostatočný, keď nemá možnosť podieľať sa na ich výchove a snaží sa o kontakt s nimi, pričom ide o chlapcov, ktorí potrebujú prítomnosť svojho otca. Poukázal na Dohovor o právach dieťaťa a potrebu prihliadať na prvoradý záujem maloletých detí. Uviedol, že komunikácia s matkou nie je možná, nakoľko presadzuje svoj spôsob výchovy, výsledkom čoho sú nesmelé a zakríknuté deti, keďže matka im zakazuje činnosti, ktoré sú pre ne prirodzené a prinášajú im radosť. Matka zanedbáva hygienu maloletých, nevedie ich k samostatnosti, zručnosti, ani k športu, neprispieva dostatočne k ich duševnému a telesnému rozvoju, čoho dôkazom je jej žiadosť o financie na kúpu plienok pre 5-ročného a 3-ročného E.. Dal do pozornosti, že podľa psychologického posudku maloletý V. pravdepodobne nebude schopný nastúpiť do školy v riadnom termíne, potrebuje stimuláciu vo všetkých oblastiach (s výnimkou počítania do 10). Po tom, ako skončil pracovný pomer v Rakúsku a nedokázal zarábať viac finančných prostriedkov, matka s ním ukončila spoluzitíe, zobrala deti a huteľný majetok, za ktorý doteraz on spláca úver a nasťahovala sa do bytu svojich rodičov, kde býva aj jej staršia sestra a kde maloletí nemajú vytvorené zázemie a takmer rok nemali vlastné postele. Uviedol, že pracuje v O. (trvalý pracovný pomer), býva v byte svojich rodičov v V., kde majú maloletí k dispozícii samostatnú detskú izbu, byť dôverne poznajú, keďže v ňom žili. Je zasnúbený s H.. S. Q., s ktorou očakávajú narodenie dieťaťa, pričom jeho snúbenica podporuje jeho snahu o budovanie vzťahu s maloletými. Práve uvedená skutočnosť je dôvodom, prečo mu matka zabraňuje v kontakte s deťmi. Obvinenia zo strany matky voči nemu považoval za nepravdivé, vykonštruované a ničím nepodložené, s cieľom vykresliť ho v zlom svetle. Tieto obvinenia boli vyšetrované políciou, ktorá disponuje dôkazmi a kamerovými záznamami z verejných priestranstiev a v autobuse MHD a boli zamietnuté aj obvinenia o zanedbávaní platenia výživného. Nesúhlasil s tvrdeniami o jeho závislosti na drogách, považujúc ich za nepravdivé. V tejto súvislosti poukázal na predložené viaceré výsledky testov na omamné látky a čestné prehlásenie S. Q.. Uviedol, že obvinenia z agresivity a domáceho násillia vyvrátili čestné prehlásenia susedov, ktorí bývajú v bezprostrednej blízkosti bytu, v ktorom spolu s matkou žili. Potvrdenie zamestnávateľa predloží na výzvu súdu, avšak s podmienkou, aby nebolo dané k nahliadnutiu matke, ktorá by bola ochotná kontaktovať jeho zamestnávateľa v snahe uškodiť mu, keďže takto koná v priebehu celého súdneho konania. Uprednostnil by striedavú starostlivosť o maloleté deti, aby mali rovnocenný vzťah s oboma rodičmi, avšak po odporúčaní riaditeľky materskej škôlky, ktorú maloletí navštevujú, si uvedomuje, že to pre nich nemusí byť najvhodnejšie riešenie. Zároveň dal do pozornosti vyjadrenie Okresnej prokuratúry Bratislava IV v danej veci. K odvolaniu pripojil výsledky zo skriningu školskej spôsobilosti vytvorené Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, čestné prehlásenie Dr. H. W., Dr. H.. V. W., H.. S. Q. a H.. U. O., S. V., I. V., LV č. XXXX, potvrdenie Klinickej biochémie, Hraničná 8, Bratislava za obdobie od júla 2020 do decembra 2020 (za jednotlivé mesiace) preukazujúce negatívne výsledky vyšetrenia moču na omamné látky.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhla napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť. Stotožnila sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, ktorý dostatočne zistil skutkový stav z predložených listinných dôkazov. Mala za to, že napadnuté rozhodnutie zohľadňuje záujem maloletých detí na zachovaní styku otca s nimi a zároveň určením styku v prítomnosti matky, ktorá ich chráni, vzhľadom na závažné pochybnosti o zdravotnom stave otca a jeho drogovej závislosti. Odmietla, že by zanedbávala starostlivosť o zdravý vývoj maloletých, považujúc tvrdenia otca za výmysly produkované v snahe negatívne vykresliť jej osobu. Uviedla, že otec má dostatok vedomostí, že je dobrá matka, maloletých nezanedbáva, stará sa o nich od narodenia, venuje sa im, vychováva ich riadne, vedie ich k slušnosti, samostatnosti, stará sa o ich zdravú stravu, deti chodia čisto a vkusne oblečené. Nesúhlasila s tvrdením, že by od otca žiadala peniaze na plienky. S maloletými deťmi pravidelne chodievala na lekárske vyšetrenia a o všetkých úkonoch aj v súvislosti s návštevou stomatológa bol otec informovaný, pričom sama znáša náklady na ošetrovanie detských mliečnych zubkov, naposledy zaplatila sumu 877 eur. Za nepravdivé označila vyjadrenia ohľadne vývoja

maloletého V., ktorý je šikovný, vnímavý, zručný a pohotový, rád chodí do škôlky, kde má kamarátov a spĺňa všetky požiadavky na nástup na povinnú školskú dochádzku. Výsledky psychologických testov, ktoré otec predložil, nie sú, podľa jej názoru, negatívne, avšak otec ich nesprávne interpretuje, pretože až podrobnejšie testovanie bude dostatočným podkladom pre zváženie o nástupe maloletého na povinnú školskú dochádzku. Zdôraznila, že otec sa maloletým, počas ich spolužitia, nevenoval, nič ich nenaučil, avšak v súčasnosti prejavuje záujem iba účelovo v súvislosti so súdnym konaním. Namietala pravdivosť tvrdení čestných prehlásení S. V. k udalosti zo dňa 14.1.2020, ohľadne popísaného konfliktu, považujúc ho za neobjektívne, keďže menovaná je dlhoročnou dobrou priateľkou otca, pričom má dôvodné podozrenie, že spoločne v jej byte užívali drogy. Aj ďalšie čestné prehlásenia hodnotila ako neobjektívne, navzájom si odporujúce, ktoré nemôžu vyvrátiť agresivitu a domáce psychické a fyzické útoky otca maloletých. Potvrdenie z Centra pre drogovú závislosť považovala za neaktuálne a za nie relevantný dôkaz o tom, že by otec maloletých detí nebol drogovou závislý. Podľa jej vedomostí, otec skrýva drogovú závislosť a vie, že vydané potvrdenia si môže zabezpečiť, keď 2 až 3 dni nebude užívať žiadne drogy. Poukázala na jej zistenie o užívaní upokojujúcich liekov zo strany otca, ktorý ak by mal úprimný záujem o maloleté deti, absolvoval by liečbu. Namietala, že otec nepredložil žiaden dôkaz o jeho nástupe do zamestnania s pracovným časom do 17.00 hod. a vyslovila pochybnosti o pravdivosti jeho tvrdení. Zotrvávala na stanovisku o absencii potreby bezodkladnej úpravy pomerov a mala za to, že vyhovie návrhu otca by bolo v príkrom rozpore so záujmami maloletých detí, čím by bol ohrozený ich zdravý psychický vývoj. K vyjadreniu pripojila lekárske správy preukazujúce zabezpečenie zdravotnej starostlivosti maloletých.

5. Kolízny opatrovník a zástupca Okresnej prokuratúry Bratislava IV sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil s aplikáciou inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie v danej prejednávanej veci, majúci za to, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v otcom požadovanom smere neboli splnené.

8. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich práv a záujmov, ešte pred ich porušením, či ohrozením. Všeobecné zásady, charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti, pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenia splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

9. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa. V prípade úpravy styku maloletého dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, je cieľom procesného inštitútu neodkladného opatrenia výhradne predbežné zabezpečenie realizácie práva na styk (rodiča aj maloletého dieťaťa) do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní vo veci samej. To znamená, že má ísť o úpravu styku nevyžadujúcu si podrobné zisťovanie aktuálnych pomerov na strane maloletého dieťaťa a rodiča zo styku oprávneného, na rozdiel od dokazovania v meritórnom konaní. Neodkladným opatrením sa teda má

zabezpečiť len prvotná úprava styku v takom rozsahu, o ktorom je predpoklad, že v dôsledku absencie možnosti vykonať dokazovanie potrebné na posúdenie vyváženosti požiadavky rodiča so záujmom maloletého dieťaťa, bude ku prospechu maloletého dieťaťa.

10. V posudzovanom prípade sa odvolací súd zaoberal vecou komplexne aj s prihliadnutím na prebiehajúce konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a existujúce uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 17P/5/2020-81, zo dňa 26.08.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/260/2020-176, zo dňa 14.10.2020, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie o styku otca s maloletými deťmi. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil neexistenciu potreby úpravy pomerov v smere zmeny dočasnej úpravy styku otca s maloletými deťmi, keďže otec nepreukázal zmenu pomerov v rodine ani odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo vydané vyššie citované rozhodnutie súdu a s jeho záverom sa odvolací súd plne stotožnil. Odvolacie dôvody otca nemali vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a nevedli odvolací súd k úvahe o potrebe zmeny napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na súdom nariadené neodkladné opatrenie o styku otca s maloletými deťmi, je potrebné konštatovať, že právo pravidelných stretnutí otca s maloletými je zabezpečené a zachované, pričom otec neosvedčil žiadne nové skutočnosti, okolnosti a pomery, ktoré by si vyžadovali urgentný zásah zo strany súdu v ním navrhovanom rozsahu (t.j. zrušenie pôvodne nariadeného neodkladného opatrenia a nové rozhodnutie o neodkladnej úprave pomerov). Odvolací súd rozumie argumentácii otca o potrebe rozšírenia styku s maloletými deťmi, a to bez prítomnosti matky, avšak ním požadovaná zmena dočasnej úpravy jeho styku s maloletými v zmysle jeho návrhu si vyžaduje vykonanie dokazovania na odstránenie rozporov v tvrdeniach obidvoch rodičov. Pokiaľ otec vyslovil výhrady voči zabezpečeniu zdravotnej starostlivosti o maloleté deti zo strany matky, na jeho argumenty nemožno prihliadať, keďže matka lekárskymi správami preukázala absolvovanie pravidelných prehliadok. Spis neobsahuje žiadne skutočnosti osvedčujúce nedostatočnú starostlivosť matky o maloleté deti. Odvolací súd konštatuje, že (závažné) obvinenia voči otcovi zo strany matky (užívanie omamných látok, spôsob jeho života, podmienky bývania a výkon práce) je potrebné náležite preveriť v konaní vo veci samej. Za daných okolností odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný. Ďalšie námietky otca, ako aj výhrady matky a rodičmi predkladané dôkazy budú predmetom dokazovania a vyhodnotenia v konaní vo veci samej. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže byť ani nečinnosť súdu, resp. predpokladaná dĺžka konania vo veci samej.

11. Zo spisu vyplýva, že v konaní vo veci samej doposiaľ nebolo nariadené pojednávanie (návrh bol podaný 06.04.2020), nebolo vykonané žiadne dokazovanie, neboli prešetrované pomery na strane rodičov ani dokazovanie zamerané na tvrdenia matky vo vzťahu k osobe otca. Odvolací súd upozorňuje súd prvej inštancie na potrebu plynule konať vo veci a v prípade, ak nastanú v priebehu konania nové okolnosti a zmena pomerov (ak sa preukáže, že tvrdenia matky nie sú pravdivé) pristúpiť k zrušeniu nariadeného neodkladného opatrenia (§ 363 CMP a začať ex offo (§ 360 CMP) konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o styku otca s maloletými (bez prítomnosti matky, resp. v širšom rozsahu), ktoré bude zohľadňovať nový skutkový stav a nové zistenia.

12. Súd prvej inštancie v danej veci postupoval v zmysle zásad charakterizujúcich inštitút neodkladného opatrenia, pričom s jeho názorom vysloveným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa stotožnil aj odvolací súd, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí.

14. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).